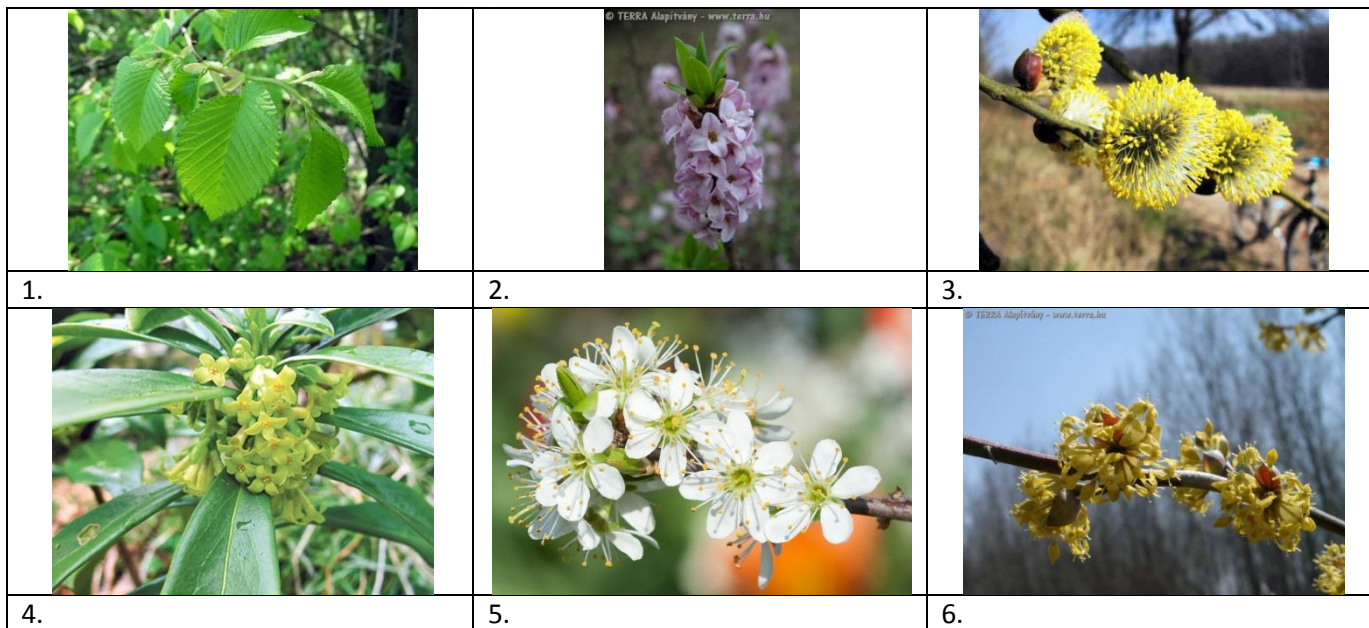

I. Korán nyíló fásszárúak

39 p/

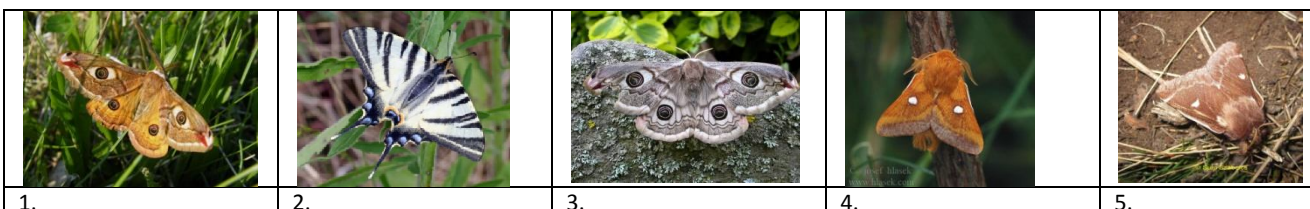
a) Nevezd meg a képen látható növényfajokat! (6)

b) Párosítsd a fajokat a rájuk jellemző leírással! Válaszodat (a sorszámot) a rubrikába írd! (26)

a	1-2 m magasra megnövő erőteljes, tövises cserje.	
b	Sárga, fejecskeszerű, ernyős virágzata van.	
c	Apró virágai rövid kocsányon, csomókban vannak, szinte ülnek a hajtásokon.	
d	Február közepén-végén vagy márciusban kettes-hármas csomókban nyílnak az erősen illatos, mélyrózsaszín virágai.	
e	Lombfakadás előtt, március közepétől ápriliséig nyílik.	
f	Már a lomblevelek kifejlődésével egy időben kialakulnak a következő év virágai, de a rügyek belsejében, nyugalomban maradnak a következő esztendő tavaszáig.	
g	Húsos, bordóvörös csontártermése kellemesen savas ízű, kiváló lekvár főzhető belőle.	
h	Virága öttagú, csészelevelek összenőttek, a cimpák rövidek, 1-2 mm-esek. Szíromlevelei fehérek, 6-7 mm hosszúak.	
i	Ha szabadon áll, jókorára megnőhet, terebélyes, szétterülő koronával, akár 30 méteres magasságával nagyon dekoratív.	
j	6-8 m magasra megnövő, kisebb fa. Gyakran közvetlenül a gyökér felett ágazik el hajtásrendszere.	
k	Nyáron leginkább aszimmetrikus, egyszerűen fogas lombleveleiről és lapos, kerekded lependék terméséről ismerhetjük fel.	
l	Csak a Dunántúlon, a Vértesben, a Bakonyban és a Keszthelyi-hegységben mézkerülő erdőkben élnek állományai. Bükkösökben, gyertyános-tölgyesekben, szurdokerdőkben, szárazabb sziklaerdőkben és bokorerdőkben is előfordul.	
m	Örökzöld, tehát télen sem hullajtja le vastag, bőrszerű, 6-12 cm hosszú, keskeny leveleit.	
n	Színes takarólevelei megtévesztőek, mert nem szírmok, hanem szíromszerűvé módosult csészelevelek.	
o	Virágai kétlakiak. A porzós egyedek feltűnőek: sűrűn álló, ovális, 2-3 cm hosszú, aranysárga füzérek.	
p	Elsősorban keményfa ligeterdők jellemző fája, zártabb állományban lombkoronája karcsúbb, sudár.	
q	Lomblevelei oválisak, élesen fűrészelték, 5 cm hosszúak.	
r	Melegkedvelő, száraz, napsütésnek kitett domboldalak, erdőszegélyek bokra, de jól viseli a városok szennyezett levegőjét, ezért parkokba gyakran ültetik.	
s	Termése akkora, mint egy cseresznyemag, skarlátvörös, igen erősen mérgező.	
t	Termése csonthéjas, rövid kocsányon ül, gömbölyű, hamvaskék. Külső és középső terméshal elhúsosodik.	
u	Virágai sárgászöldek, a levelek hónaljában eredő, rövid fürtökben állnak. A virágtakaró viszont megegyező szerkezetű, négy cimpára hasadó csészeleletről áll.	
v	Kérgé jellegzetesen sima, csak az idősebb fákon lesz hosszában repedezett. Lomblevelei elliptikusak, 10 cm hosszúak.	
w	Nagy fényigényű; a galagonyával hozza létre az áthatolhatatlanul sűrű, ún. töviskés társulást.	
x	Pionír faj, irtásokon, vágásterületeken sűrű állományban fejlődik. Tágtűrűsű, a legkülönbözőbb talajokon megél. Vízigénye sem nagy.	
y	Régebben kifejezetten gyomfajként tartották számon, pedig számos jó tulajdonsága van, egyebek közt a dekoratív megjelenés, a legkorábbi mézelő, és kiválóan alkalmas rossz talajok rekultiválására.	
z	Nem védett, viszont több védett, ritka lepkefajunk tápnövénye és szívesen fészkel itt a gébics.	

c) Az egyik növény („z” jellemzés) több lepkefaj tápnövénye? Mely lepkék ezek? (5)

d) Miért szeretnek ide fészkelni („z” jellemzés) a gébics? Mire használják a növényt? (2)

a) Totó

1. Mekkora az európai állománya?

- A) 900-1230 pár
- B) 9000-12300 pár
- C) 1400-1530 pár
- D) 14000-15300 pár

2. Mekkora volt hazai állományuk az 1970-es évek második felében?

- A) 0
- B) 2 pár
- C) 12 pár
- D) 20 pár

3. Mekkora a testmagassága?

- A) 35-55 cm
- B) 65-95 cm
- C) 105-120 cm
- D) 125-140 cm

4. Mekkora a tömege?

- A) 1,5-2 kg
- B) 15-20 kg
- C) 3-6,5 kg
- D) 8-12 kg

5. Mekkora a szárnyfesztávolsága?

- A) 75-90 cm
- B) 95-115 cm
- C) 130-165 cm
- D) 180-245 cm

6. Mennyivel térhet el akár a tojók tömege a hímekénél?

- A) 25 %-kal nagyobb
- B) 25 %-kal kisebb
- C) 15 %-kal nagyobb
- D) 15 %-kal kisebb

7. Mennyivel térhet el akár a tojók magassága a hímekénél?

- A) 25 %-kal nagyobb
- B) 25 %-kal kisebb
- C) 15 %-kal nagyobb
- D) 15 %-kal kisebb

8. Mikor nyerik el az ivarérettségüket?

- A) a 3. naptári évben
- B) a 4. naptári évben
- C) az 5. naptári évben
- D) a 6. naptári évben

b) Anatómiai szempontból a Haliaeetus nembe tartozó sasok miben különböznek az Aquila nem képviselőitől?(1)

c) Mi ennek a jelenségnek az evolúciós magyarázata? (1)

d) Mikor regisztrálták a Hortobágyon az első sikeres fészkelésüket? (1) _____

e) Az elmúlt száz év állományváltozásaiban milyen tényezők játszottak fontos szerepet? (7)

f) Milyen a tollazata (fej, nyak, farok), a csőre és a szeme a kifejlett madárnak? (3)

Forrás: TermészetBúvár 2017/1. szám, internet

Leadási határidő: 2017. március 6.

Természettudományi Tanári, Keszleri tanárnő

NEVEDET, OSZTÁLYODAT NE FELEJTSD EL FELÍRNI!

Összesen: 60 pont/